

SZIMBIÓZIS NAPOK 2006

Kulturális Antropológiai Fesztivál

2006. április 21–22. Kultiplex (1092 Bp., Kinizsi u. 28.)

Program

ÁPR. 21. PÉNTEK

Nagyterem

14.00-végig Fotópannók és vásznak

Válogatás fotográfusok antropológiai szemléletű anyagaiból.

14.00-15.20 Antropológusok a terepen

A terepmunka mikéntje. Öröme és nehézsége a terepen.

Kerekasztal-beszélgetés

Meghívott terepkutatók: Angyalosy Eszter (underground zenei szubkultúrák, virtuális közösségek, katolikus közösségek), Jasper Kata (núbiai kutatás), Pálos Dóra (cigánykutatás), Zörgő Szilvia (Hit Gyülekezete)

Moderátor: Boross Balázs

15.30-17.00 Össz-művészet, inter-tudomány vagy koponya-méricskélés?

Kerekasztal-beszélgetés a kulturális antropológiai tudás mibenlétéről és értelmezéseiről.

Meghívott szakértők: Bali János, Borsos Balázs, Bujdosó Dezső, Felföldi Barnabás, Frazon Zsófia, Frida Balázs, Granasztói Péter, Kotics József, Lágler Péter, Letenyi László, Régi Tamás, Niedermüller Péter, Sárkány Mihály, Vargyas Gábor, Vörös Miklós, Vajda Zsuzsa, Wilhelm Gábor.

Moderátor: A. Gergely András

17.10-17.40 A fesztiválprogram hivatalos megnyitója

A fesztivált megnyitja: Réz András.

Meghívottak: Dr. Csepeli György tanszékvezető, államtitkár; és Tari János filmrendező

17.50-19.20 Filmvetítés

Művészet és antropológia a filmvásznon.

Bánáti szimfónia (17 perc) r.: Vladimir Agic Aga

Csendország (2002, 35 perc) r.: Lakatos Róbert

Így él(t)ünk az ezredfordulón (2002, 18 perc) r.: Kóthy Judit

Szia Nagyí, jól vagyunk! (2000, 16 perc) r.: Füredi Zoltán

19.30-21.30 Táncbemutatók

19.30–20.00: azték indián tánc – Akaxe (a fiatal nahua indián) és budapesti tánccsoportja

20.00–20.20: N'Dombolo afrikai tánc (Nigéria, Szenegál), természetesen dobokra

20.20–20.45: ELTE néptánccsoport

20.45-21.05: salsa és argentin tangó: Fábrián Gabriella és Angyal Krisztián előadásában

21.05-21.30: Khamoro tánccsoport – szatmári cigánytánc-tanítás

(21.40-22.30 Zenekari beállítás)

22.30-24.00 Zene és bona

Fellépő zenekar: Hetedhét (moldvai zene)

00.00-03.50 Breakbeat party a Kultiplex szervezésében

Kávézó-söröző (a nagyterem mellett)

14.00-végig Folyóirat- és könyvadás antropológiai-társadalomtudományi témában

15.30-17.00 Etnofotó Galéria

Vezeti: Hajnal László Endre

Kisterem

14.00-15.30 Filmvetítés

Antropológiai filmek a világ sokszínű kultúráiról – Füredi Zoltán válogatásában.

Bolondmalom (55 perc) r.: Tari János

Amari Kris (2004, 43 perc) r.: Bódis Kriszta

15.40-17.10 Vallások, hitek, szakralitások

Kerekasztal-beszélgetés

A vallásos élmény lehetősége a különféle vallási közösségekben. Vallási szervezetek, kisegyházak önreprezentációja. Vallási globalitás, vallási „import”. A vallási közösségekkel szembeni egyéni és közösségi szintű elvárások.

Meghívott kutatók: Angyalosy Eszter (katolikus közösségek), Lakatos Dóra (Krisna-hívők), Nikitscher Péter (Baha'i Közösség), Papp Richárd (neológ hitközség; etnikus vallások a Vajdaságban), Szász Antónia (progresszív zsidó közösség), Zörgő Szilvia (Hit Gyülekezete).

Moderátor: Melles Éva (buddhista közösségek)

17.50-19.40 Tárgy-tér-szimbólum. – A tárgy- és térhasználat szimbolikája.

Előadások és kerekasztal-beszélgetés

Miképp rendezzük be a környezetünket? Milyen tárgyakkal vesszük körül magunkat? Milyen értéket, jelentést és jelentőséget tulajdonítunk nekik? Mi módon tájékozódunk és mozgunk a mások által kialakított környezetben? Kiknek, miért és hogyan jelezzük saját – tényleges vagy vágyott – pozíciónkat, és mi alapján azonosítjuk be másokét? Helyzetünk, lehetőségeink és vágyaink mennyire hatnak tárgy- és térhasználatunkra? – Ilyen és ehhez hasonló kérdésekkel foglalkozunk ebben a blokkban.

A blokkot bevezeti és moderálja: Kapitány Ágnes és Kapitány Gábor (MTA, Magyar Iparművészeti Egyetem)

Meghívott előadók: Fiáth Titanilla (szimbólumok a börtönben, státusz által indukált tárgy- és térhasználat), Gungl Tibor (biciklisfutárok Budapest utcáin), Kamarási Ildikó (ápolásra szorulóknak intézményei; idősök otthona, elmegyógyintézet), Vitos Botond (psytrance partik), Vörös Júlia (lomtalanítás, lomis tárgyak új otthonukban).

19.50-20.50 Könyvbemutató és emlékező beszélgetés Boglár Lajosról

Meghívott vendégek: Boglár Éva, Papp Richárd, Szeljak György

Vezeti: Halmos Ádám

21.00–23.00 Sport és antropológia

A sport világa antropológiai szemszögből.

Filmvetítés, előadás és kerekasztal-beszélgetés.

Meghívott előadók: Bali János (futball, Fradi), Kollmann András (extrém sportok), Rupp Anikó (rönkfutás a kaneláknál), Vidacs Bea (kameruni foci).

Moderátor: Bali János

23.10-től Filmvetítés

Budapest by Night (2005, 42 perc) r.: Az ELTE KA hallgatói

Big Díífl (2003, 4 perc) Szőke Orsolya

„Vörös szalon” (emeleti kávézó)

14.00-végig Terepfotók

Válogatás antropológusok, antropológus hallgatók fotográfiáiból

14.00-18.00 „A világ antropológus szemmel”

Az Artemisszió Alapítvány interaktív workshopja.

Vezeti: Szántó Diána és Udvarhelyi Éva Tessza

15.00–18.00 Cyber-sarok

A virtuális világ közösségei. Antropológia a virtuális közegben.

Bemutatók és beszélgetések. Bepillantás a cyber-térbe.

Vezeti: Gelléri Gábor (aka BagolyMondja)

18.00–19.30 Sámánok és kutatók. A nemrég elkészült „sámán-archívum” bemutatása.

Moderátor: Szathmáry Botond

19.50–20.50 „A narancsvirág illata” – Andalúziai ünnepek

Gulyás Anna élő zenével (ének, flamenco gitár), videofelvételekkel illusztrált előadása.

21.00–22.30 Vizuális antropológia

Képnézegetéssel egybekötött beszélgetés a vizuális kultúra antropológiai kutatásáról.

Vezeti: Soós Kata

Fedett kerthelyiség

14.00-19.00 Játéksarok kicsiknek és nagyoknak

Vezeti: Csajka Judit, Kamarási Ildikó, Melles Éva, Schiller Katalin, Szász Antónia
A berendezést koordinálja: Hakkel Vanda és Kamarási Ildiő

14.00-19.00 Kézműves műhelyek és árusok

Koordinátor: Sereg Melinda és Vermes Veronika
A berendezést koordinálja: Vermes Veronika és Hakkel Vanda

Műhelyfoglalkozások

Erdélyi gyékényfonás, angyalkakészítés (Szegedi Torella)

Kirgiz és üzbég nyomódúcokkal pozitívnyomás (Vermes Vera)

Brazíliai recycle-art (Illés Zsófia)

Prekolumbián stílusú agyagedény- készítés (Molnár Ágnes)

Retextil know-how

Valamint papírmárványozás, papírmásémaszk-készítés, gyöngyfüzés, nemezelés, kártya-fonás...

Kiállítások

Marquesas-szigeteki kókusz- és csontfaragások, dél-amerikai maszkok, tolldíszek, prekolumbián stílusú agyagedények, a Baobab világzenei hangszerbolt kiállítása, afrikai művészet, különleges vietnámi festmények kerámián, fán és selymen, fából faragott buddhák, erdélyi, magyar népművészet, tűzzománc, Retextil Manufaktúra ...

15.00-18.00 Élőkönyvtár

Az „élő könyvek” olyan személyek, akikkel szemben a közvélemény valamiféle negatív előítélettel viseltetik. A velük való beszélgetés egyfajta tolerancia-próba, nyitás a számunkra szokatlan, furcsa vagy idegen felé. Jó alkalom arra, hogy többet megtudjunk az életükről, s ezáltal megérthessük, elfogadhassuk különbözőségüket, másságukat.

Koordinátor: Nyári Dorina

15.30-17.00 Népek meséi

A világ népeinek mesekincséből szemezgetünk. Dél-amerikai, afrikai, moldvai, székely, beás cigány és más mesék.

Mesemondó: Bakk Zsuzsa, Gergely Erzsébet, Gulyás Anna, Horváth Henriett
Szeretettel várjuk az utcáról betévedő mesemondókat is!

18.00-22.00 Ritmus a kertben

Közös zenélés, dobolás, éneklés.

Fellépők: kongások, Indietake, dobosok, Novalis

Zenei felelős: Ladányi Norbert

19.30-02.00 Antropológiai fotók a vásznon

Különleges vizuális élmény a világ kultúráiról– folyamatosan változó képekkel.

ÁPR. 22. SZOMBAT

Nagyterem

12.00-végig Fotópannók és vásznak

Válogatás fotográfusok antropológiai szemléletű anyagaiból.

12.00-13.50 Nagyvárosi szubkultúrák – A sokarcú Budapest

Kerekasztal-beszélgetés

Kerekasztal-beszélgetésünk úgy kívánja bemutatni a nagyvárosi kultúrák, szubkultúrák sokszínű és összetett világainak problémaköreit, hogy városunk, Budapest közösségeiből, életmódjaiból, lelki pillanataiból idéz föl néhányat. A körüljárt kérdések így nem elvont elméleti konstrukciók megvitatását fogják illusztrálni, sokkal inkább az általunk is látható, közvetve vagy közvetlenül megtapasztalható városi multikulturalitást. A meghívottak ennek megfelelően saját kutatásaik életképeit idézik fel számunkra, s ezeken keresztül próbálunk meg olyan átfogóbb kérdéseket továbbgondolni, mint a saját kultúra biztonságos környezete, az otthonosság és az idegenség terei, a privát és a nyilvános tér használatának aspektusai, Budapest kulturális határai, tiltott közösségi övezetei, a nappali és az éjszakai Budapest arcai. Témánk több irányból való megközelítését tartva szem előtt a kerek-asztal meghívott előadóinak témái egyaránt merítenek a budapesti szakrális közösségek, vendégmunkások, zenei- és szubkultúrák világaiból.

A kerekasztal résztvevői és témakörei:

Angyalosy Eszter (Egy éjszaka a város alatt. Az underground elektronikus zene világa Budapesten), Bali János (A nagyváros „színei”: zöld-fehér és lila-fehér), Boross Balázs (Moldvai vendégmunkások Budapesten), A. Gergely András (Terézvárosi képek), Papp Richárd (Zsidó falu Budapesten?), Porteleki Áron (Táncházak világa Budapesten), Szentágotay Rita (A muszlim Budapest), Zeigler Gregory (Jazz és Pest: klubok és zenészek)

Moderátor: Papp Richárd

14.00-15.50 „Így kutatunk mi”

Előadások és beszélgetés az etnológiai kutatásokról.

Az antropológiai témájú szakkönyvekből, tanulmányokból – lévén, hogy a kutatások eredményeit ismertetik – gyakran kimaradnak a személyes történetek. Azok a szubjektív elbeszélések, amelyek bemutatják, hogy az antropológusoknak milyen nehézségekkel, értelmezési problémákkal kell megbirkózniuk az idegen közösségbe történő beilleszkedésük, majd kutatásaik során. Az ELTE Kulturális Antropológia Tanszékén az 1990-es évek elején indult el Boglár Lajos vezetésével egy szeminárium ("Így kutatunk mi"), amely éppen az ilyen személyes élmények elmesélésének adott teret. Az évek során több mint száz kutató, egyetemi hallgató beszélt kutatásáról. Az érdeklődők most ennek a szemináriumnak a hangulatába nyerhetnek bepillantást. A világ három különböző részén, Peruban, Eritreában és Indiában kutatott antropológus hallgató meséli el saját szubjektív élményeit és az antropológiai terepmunkák során szerzett izgalmas tapasztalatait.

Meghívott előadók: Barta Géza, Kardulesz Rita, Tesfay Sába

Moderátor: Szeljak György

16.00-16.50 Capoeira-történet, bemutató, brazil ritmusok

Capoeira bemutatót tart és zenél a Grupo Capoeira Brasil

17.00-19.00 Filmvetítés

Művészet és antropológia a filmvászonon.

Előre Dél! (2002, 38 perc) r.: Gabriel Szollosy

Menjünk! (2003, 41 perc) r.: Andits Petra, Béres Dániel

A tévé és én (2003, 47 perc) r.: Papp Bojána

(19.00-21.20 Zenekari beállítás)

21.30-24.00 Zenekarok fellépése

Fellépők: Szexlightkór

Ludditák – Hippikiller (vendég: Buppa, Nory, Livius, Wanted)

A Kutya vacsorája

00.10-03.50 Zene, tánc, buli, kavalkád – Dj Tornác és Dj Tonya közreműködésével

Kávézó-söröző (a nagyterem mellett)

12.00-végig Folyóirat- és könyvadásítás antropológiai-társadalomtudományi témában

14.00-16.00 Etnofotó Galéria

Vezeti: Hajnal László Endre

Kisterem

12.00-13.50 Modern mitológiák és mítoszok

Előadások és kerekasztal-beszélgetés

Mindennapi lételményeink érdekes megközelítésben. A világról alkotott képzeink, kollektív narrációink, s az ezekből felépülő kulturális rendszer. A mítoszteremtés profán okai.

A blokkot bevezeti és moderálja: Kapitány Gábor (MTA, MIE)

Meghívottak: Béres-Deák Rita (a fitness és a testépítés mítosza), Hadik Andrea (a szépség mítosza), Hajdú Gabriella (az utazás mítosza), Szász Antónia (az „üde tisztaság” mítosza, tisztaság mítoszok), Tarr Bence (mítoszteremtés a nagyvállalatoknál), Tarr Dániel (az Internet mítosza), Várkonyi Tamás (Keresztapa-trilógia)

Hozzászóló: Gelléri Gábor

14.00-16.00 Antropológiai cigánykutatások

Kerekasztal-beszélgetés

A meghívott beszélgetőpartnereket összeköti, hogy mind végeztek terepmunkát cigány közösségekben. Ugyanakkor tapasztalataik megfogalmazásához mindannyian más és más elméleteket vonnak be, és nem csak hogy különböző képen gondolkodnak saját kutatásukra, hanem ezáltal más és más „cigányokat” teremtenek. Miben egyeznek, és miben különböznek ezek a „cigányok”? Milyen alapfeltevésekkel indulnak ezek a kutatások? Létezik-e jellegzetesen megkülönböztethető „cigány terep”, és ha igen, hogyan határozható meg? Mit jelent a „cigányok kutatása” a különböző területek számára? Saját tapasztalataik alapján, többek között ezekről kérdezzük majd beszélgető partnereinket április 22-én 14órakor a Kultiplexben.

Moderátor: Horváth Kata (antropológus) és **Oblath Márton** (szociológus)

Beszélgetőpartnerek: Durst Judit (kulturális-demográfia), Fleck Gábor (szociológus), Károlyi Júlia (kulturális antropológia - nevelődés); Kovai Cecília (kulturális antropológia - gender kutatások).

16.30-19.00 Antropológiai cigányfilmek

Hogyan látják és láttatják az antropológusok a cigány (roma) kultúrákat?

Lóvásár (2002, 13 perc) r.: Varga Zsolt

Decolores (2005, 60perc) r.: Kőszegi Edit, Szuhay Péter

Hogyha az Isten akarja (2002, 15 perc) r.: Petke László

Ünnepek és hétköznapok – Parno Grast (2004, 54 perc) r.: Silló Sándor

19.15-21.15 Terepmunka-beszámolók

Érdekes kultúrák tárulnak fel az érdeklődők előtt a terepkutatók elbeszélései és gyönyörű fényképei segítségével.

Meghívott előadók: Baranyai Berill, (Brazília, favallák); Marton Klára (magyarországi afgán közösség); Sándor Gabriella (Andaman-szigetek); Schiller Katalin (Mexikó, piacozó totonák indián asszonyok); Tomsits Abigél (Gambia, szerahulik Dramanban).

Moderátor: Boross Balázs

21.30-tól Filmvetítés

Antropológiai filmek a világ sokszínű kultúráiról – Füredi Zoltán válogatásában.

Krisna (2004, 49 perc) r.: Kovács Sarolta, Lakatos Dóra

Krisna Indiában (2004, 50 perc) r.: Lakatos Dóra

Mindenki keresztje (2005, 10 perc) r.: Hamar Gábor, Lakatos Dóra

„Vörös szalon” (emeleti kávézó)

12.00-végig Terepfotók

Válogatás antropológusok, antropológus hallgatók fotográfiáiból.

14.00-17.00 „A világ antropológus szemmel”

Az Artemisszió Alapítvány interaktív workshopja.

Vezeti: Szántó Diána és Udvarhelyi Éva Tessza

14.00–16.00 Cyber-sarok

Kalandozások a cyber-térben. *Az Internet titkai. Virtuális valóság.*

Bemutató és beszélgetés

Kerekasztal cyborgoknak.

Vezeti: Tarr Dániel

16.00–17.00 Fotóantropológia – Nézzünk a képek mögé!

Interaktív beszélgetés

Vezeti: Hargitai Dávid

17.00-18.30 Haszonmérce: a kulturális antropológia társadalmi haszna és lehetőségei

Előadások és kerekasztal-beszélgetés

A meghívott beszélgetőpartnerekkel a kulturális antropológia mindennapi alkalmazási területeiről, valamint a már elismert és a még el nem ismert területekre való behatolás lehetőségeiről beszélgetünk. Tapasztalat- és ötletcsere.

Meghívottak: Gulyás Anna, Hargitai Dávid, Tomory Ibolya, Török Ágnes, Török Zsuzsanna

Moderátor: Baranyai Berill

18.45-20.00 Sámányógyítás. Előadó: Akaxe, a fiatal mexikói indián sámán.

Akaxe mesél a gyógyításról és annak filozófiájáról, valamint különféle gyógyító eljárásokról.

Bevezeti és moderálja: Illés Gabriella

20.00-22.00 Sámánital. Kulturális drink-mix

Indián dallamokat furulyáznak mindeközben: Szatmári Péter

Vezeti: A. Gergely András

22.00–24.00 Cyber-antropológia

„Mit keres az antropológia a cyberben – és a cyber az antropológiában?”.

Mitől terep a cybervalóság? Mi is egy cyberközösség? Az Internet-törzstől a cybernemzetekig. A saját neves közösségek forradalma.

Beszélgetés és séta a cyber-térben.

Vezeti: Gelléri Gábor (aka BagolyMondja)

Fedett kerthelyiség

12.00-19.00 Népek játéka

Ismerkedés a világ különböző kultúráinak kedvelt játékaival.

Vezeti: Csajka Judit, Kamarási Ildikó, Melles Éva, Schiller Katalin és Szász Antónia

12.00-18.00 Élőkönyvtár

Az „élő könyvek” olyan személyek, akikkel szemben a közvélemény valamiféle negatív előítélettel viseltetik. A velük való beszélgetés egyfajta tolerancia-próba, nyitás a számunkra szokatlan, furcsa vagy idegen felé. Jó alkalom arra, hogy többet megtudjunk az életükről, s ezáltal megérthessük, elfogadhassuk különbözőségüket, másságukat.

Koordinátor: Nyári Dorina

12.00-19.00 Kézműves műhelyek és kiállítások

Koordinátor: Sereg Melinda és Vermes Veronika

Műhelyfoglalkozások

Kézműves foglalkozások kicsiknek és nagyoknak (Horváth Henriett)

Grafika (Angyalosy Eszter)

Retextil (Bozsó Nóra)

Brazíliai recycle-art (Illés Zsófia)

Karkötő csomózás, horgolás (Kotroczó Kata)

Prekolumbián stílusú agyagedény-készítés (Molnár Ágnes)

Erdélyi gyékényfonás, angvilkakészítés (Szegedi Torella)

Kirgiz és üzbég nyomódúcokkal pozitív nyomás (Vermes Veronika)

Valamint gyöngyfűzés, nemezelés, papírmásmaszk-készítés, papírmárványozás, karkötőfonás....

Kiállítások

Marquesas-szigeteki kókusz- és csontfaragások, dél-amerikai maszkok, tolldíszek, prekolumbián stílusú agyagedények, Baobab világzenei hangszerbolt, afrikai művészet, különleges vietnámi festmények kerámián, fán és selymen, fából faragott buddhák, erdélyi, magyar népművészet, tűzzománc, Retextil Manufaktúra ...

13.00-14.30 Hogyan dolgozik egy antropológus?

Játékos műhelyfoglalkozás.

A műhelyfoglalkozás során bepillantást nyerhetünk az antropológiai kutatások világába, s kiderül, mi mindenre lehet használni az antropológusok eszköztárát a hétköznapokban.

Vezeti: Vajda Zsuzsa

13.00-16.00 Antropolakoma. Ebédfőzés antropológus módra

Főszakács: Melles Éva

15.00–17.30 Zsonglőrök, mutatványosok

Bemutató – Ügyességi játékok mindenkinek! – Eszközkészítés

Zsonglőr-produkciók. Meteor, ördögbot, diaboló, labdák...

Az érdeklődők kezükbe vehetik, és ki is próbálhatják a mutatványosok eszközeit, játékait.

Sőt: készíthetnek is maguknak játékokat.

Vezeti: Leichtman Erna és Zörgő Szilvia

17.30-18.50 Hogyan dolgozik egy antropológus?

Játékos műhelyfoglalkozás

A műhelyfoglalkozás során bepillantást nyerhetünk az antropológiai kutatások világába, s kiderül, mi mindenre lehet használni az antropológusok eszköztárát a hétköznapokban.

Vezeti: Vajda Zsuzsa

19.00-21.30 Zene az udvaron

Fellépők: Jozef K.; Indieviduals; Keleti átjáró; krisnás zenészek

Zenei felelős: Ladányi Norbert

19.30-02.00 Antropológiai fotók a vásznon

Különleges vizuális élmény a világ kultúráiról– folyamatosan változó képekkel.

21.30-22.20 Afrikai hangszer-bemutató és zene

Ismerkedés Afrika hangjaival.

Kalauzoknak: a Baobab Café hangszerárosai és zenészei

A rendezők a változtatás jogát fenntartják.

A rendezvényt támogatja Budapest Főváros Önkormányzata, Főpolgármesteri Hivatala, valamint a www.etnofoto.hu és a Blup (babzsák).